

Συνέντευξη με Τα Νέα

Πιστεύετε ότι υπήρξαν λάθη τα οποία έγιναν τα τελευταία δύο χρόνια από το ΔΝΤ στο πρόγραμμα της Ελλάδας, της Ιρλανδίας ή της Πορτογαλίας; Για παράδειγμα, οι έρευνες δείχνουν ότι τι ΔΝΤ υποτίμησε τους δημοσιονομικούς πολλαπλασιαστές. Σαν πρωταγωνιστής στη χάραξη πολιτικής, τι νομίζετε ότι θα μπορούσε να είχε γίνει καλύτερα;

Το Ταμείο έχει καταβάλει κάθε προσπάθεια για την υποστήριξη όλων των χωρών που αντιμετώπισαν οικονομικά προβλήματα σαν μέρος της Ευρωπαϊκής κρίσης. Στην περίπτωση της Ελλάδας, εκ των υστέρων βλέπουμε ότι ήμασταν υπερβολικά οπτιμιστές στην πρόβλεψη της ανάκαμψης της Ελλάδας, αλλά αυτό δεν θα το απέδιδα στο ότι υποτιμήσαμε τους δημοσιονομικούς πολλαπλασιαστές. Μια σειρά άλλων άσχετων και απρόσμενων παραγόντων έχουν έρθει στο προσκήνιο, όπως η παρατεταμένη Ευρωπαϊκή κρίση και μια πολιτική κρίση στην Ελλάδα που κλόνισε σημαντικά την εμπιστοσύνη των επενδυτών και συνεισέφερε σε μια πιστωτική ασφυξία που ήταν πολύ βαθύτερη απ' ό,τι αναμενόταν, και που ταυτόχρονα έφερε καθυστερήσεις στις μεταρρυθμίσεις που χρειαζόνταν επείγοντως. Το σημαντικό είναι πως όταν έγινε εμφανές ότι χρειαζόνταν διαφορετικές βασικές υποθέσεις, κινηθήκαμε γρήγορα για να τις επικαιροποιήσουμε.

Η καμπύλη Λαφέρ δείχνει ότι η αύξηση των φορολογικών συντελεστών πέρα από κάποιο σημείο είναι αντιπαραγωγική στην είσπραξη περαιτέρω φόρων. Είναι ξεκάθαρο ότι η Ελλάδα έχει περάσει αυτό το σημείο. Ο προϋπολογισμός τώρα απειλείται από απλήρωτους φόρους γιατί ο κόσμος δεν έχει τα χρήματα να τους πληρώσει. Αυτό σας ανησυχεί; Αν τα πράγματα δεν κινηθούν γρήγορα στην κατεύθυνση αυτή, πιστεύετε ότι θα πρέπει να γίνουν πρόσθετες περικοπές σε μισθούς και συντάξεις;

Όπως έχω αναφέρει στο παρελθόν, μέχρι σήμερα η προσαρμοστική προσπάθεια των αρχών επικεντρώθηκε πάρα πολύ στην αύξηση των φορολογικών συντελεστών για τους μισθωτούς και πολύ λίγο στην περικοπή των μη διακριτικών δαπανών και στη βελτίωση της είσπραξης φόρων. Για να αποφευχθούν περαιτέρω περικοπές σε μισθούς και συντάξεις, είναι ζωτικής σημασίας να προχωρήσει η κυβέρνηση στην ορθολογική οργάνωση της φορολογικής διοίκησης, καθώς και σε άλλες μεταρρυθμίσεις που είναι ζωτικής σημασίας για να στηριχθεί η επιστροφή στην ανάπτυξη, όπως για παράδειγμα οι ιδιωτικοποιήσεις, και ιδιαίτερα η άρση των εκτεταμένων εμποδίων στον ανταγωνισμό που συνεχίζουν να βλάπτουν την οικονομία.

Η Ελληνική κυβέρνηση –ακολουθώντας τις προτάσεις της Τρόικας- προχωράει σε βήματα για να δώσει μεγαλύτερη αυτονομία στη φορολογική διοίκηση της χώρας ώστε να την προστατεύσει από πολιτικές επιρροές. Νομίζετε ότι οι πολιτικές παρεμβάσεις στη δημόσια διοίκηση ήταν ένα από τα λάθη που επιδείνωσαν τις οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα;

Στη διάρκεια των χρόνων η είσπραξη των φόρων επηρεάστηκε από πολλούς παράγοντες. Κεκτημένα συμφέροντα και ανεπαρκείς πολιτικές δεσμεύσεις, για παράδειγμα, μπλόκαραν μεταρρυθμιστικές προσπάθειες, και κατά το τελευταίο έτος η έλλειψη ηγεσίας είχε επίσης

αρνητικό αντίκτυπο. Όμως, η κυβέρνηση αναγνώρισε ότι η έλλειψη προόδου στη φορολογική διοίκηση αποτελεί σοβαρό πρόβλημα και το πρόγραμμά της τώρα περιλαμβάνει βήματα για την αντιμετώπισή του. Για παράδειγμα το προσωπικό είσπραξης εσόδων θα καταστεί πιο υπόλογο για την απόδοσή του και θα δοθεί μεγαλύτερη αυτονομία στη φορολογική διοίκηση για να την προστατεύσει από πολιτικές πιέσεις. Θα εισαχθούν ισχυρότεροι εσωτερικοί έλεγχοι για την καταπολέμηση της διαφθοράς, ενώ θα απλοποιηθούν οι συνδιαλλαγές της διοίκησης με το κοινό για τον περιορισμό των ευκαιριών για διαφθορά. Βέβαια, θα χρειαστεί χρόνος για να φανούν τα αποτελέσματα αυτών των προσπαθειών. Το πρόγραμμα θα αξιολογήσει την πρόοδο το δεύτερο εξάμηνο του 2013.

Οι Ευρωπαίοι εταίροι της Ελλάδας συμφώνησαν να προβούν σε περαιτέρω βήματα στα πλαίσια του προγράμματος για να χαμηλώσουν το χρέος της Ελλάδας πολύ πιο κάτω από το 110 τοις εκατό του ΑΕΠ μέχρι το 2022, με την προϋπόθεση ότι η Ελλάδα θα πετύχει τους δημοσιονομικούς της στόχους. Μπορεί να βγει από την κρίση η Ελλάδα χωρίς πρόσθετη στήριξη από την Ευρώπη; Αν η Ελλάδα τελικά δεν πετύχει πρωτογενή πλεονάσματα ποιες θα είναι οι συνέπειες; Πώς θα γίνει ο χειρισμός του χρέους; Υπάρχει πιθανότητα να αποχωρήσει το ΔΝΤ από το Ελληνικό πρόγραμμα;

Οι προβλέψεις μας δείχνουν ότι θα χρειαστεί περαιτέρω ελάφρυνση του χρέους για να εκπληρώσει τη δέσμευσή της η Ευρώπη για τη σημαντική μείωση του Ελληνικού χρέους στο 124 τοις εκατό μέχρι το 2020 και πολύ πιο χαμηλά από το 110 τοις εκατό μέχρι το 2022. Η Ευρώπη, για πρώτη φορά, αναγνώρισε ότι το χρέος της Ελλάδας δεν είναι βιώσιμο χωρίς χρηματοδοτήσεις από την Ευρώπη στην Ελλάδα. Σημειώστε ότι η δέσμευση είναι υπό τον όρο ότι η Ελλάδα θα εφαρμόσει πλήρως το πρόγραμμα, και είμαστε σίγουροι ότι η Ελλάδα θα συνεχίσει να πετυχαίνει τους προγραμματικούς της στόχους. Στο σημείο αυτό αξίζει να υπενθυμίσουμε ότι παρά τις ισχυρές μακροοικονομικές αντιξοότητες, η κυβέρνηση συνεχίζει να πετυχαίνει τους δημοσιονομικούς της στόχους.

Τα κόστη εργασίας ανά μονάδα προϊόντος μειώθηκαν κατά 15 τοις εκατό σε σχέση με την κορύφωση πριν από την κρίση. Ο βασικός μισθός μειώθηκε περισσότερο από 20 τοις εκατό, αναμορφώθηκε το σύστημα καθορισμού του βασικού μισθού, έχουν περικοπεί τα κόστη των αποζημιώσεων, και έχουν εξαλειφθεί οι επίπονες απαιτήσεις των προεγκρίσεων για ωράρια εργασίας και για υπερωρίες. Πιστεύετε ότι οι μισθοί πρέπει να μειωθούν περισσότερο; Πιστεύετε ότι η Ελλάδα θα γίνει σύντομα πιο ελκυστική για τους επενδυτές;

Η Ελλάδα έχει σημειώσει εντυπωσιακή πρόοδο στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στα κόστη της. Δυστυχώς ένα πολύ μεγάλο μέρος αυτού του επιτεύγματος προήλθε από τις μειώσεις των ονομαστικών μισθών, και όχι από την επαρκή βελτίωση της παραγωγικότητας. Βέβαια, το πρόγραμμα διαθέτει μέτρα για την προώθηση βαθύτερων διαρθρωτικών αλλαγών –για την ενίσχυση της παραγωγικότητας– και μετατοπίζει επίσης την επικέντρωση των μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας για να αντιμετωπίσει τα μη μισθολογικά κόστη της Ελλάδας. Αμφότερα θα βοηθήσουν να χαλαρώσουν οι πιέσεις στις μειώσεις των ονομαστικών μισθών. Παρ' όλα αυτά, αν και οι διάυλοι βελτίωσης στα κόστη δεν είναι

ιδανικοί, τους βλέπουμε, και προχωρώντας υπάρχει τεράστιο δυνητικό όφελος για επενδυτικό ενδιαφέρον και επακόλουθα για μελλοντικές θέσεις εργασίας.

Πόσο άλλαξε η Ελλάδα από το 2010; Ποια είναι τα αρνητικά στοιχεία που συνεχίζουν να κρατούν τη χώρα μακριά από την ανάπτυξη. Μπορείτε να μας δώσετε κάποια παραδείγματα τομέων όπου η Ελλάδα πρέπει να αναλάβει αποφασιστική δράση;

Όπως ανέφερα, η Ελλάδα έχει βελτιώσει σημαντικά την ανταγωνιστικότητα στα κόστη της. Όμως υπάρχει ακόμη δρόμος που πρέπει να καλυφθεί. Επιτρέψτε μου να επικεντρωθώ σε έναν σημαντικό τομέα όπου απαιτείται περαιτέρω δράση: το άνοιγμα του ανταγωνισμού στις αγορές προϊόντων. Η πρόοδος στην ανταγωνιστικότητα του εργατικού κόστους δεν έχει μεταφραστεί ακόμη σε χαμηλότερες τιμές. Ο λόγος γι αυτό είναι ότι η Ελλάδα έχει πολλές αγορές που προστατεύονται. Οι αρχές πρέπει να τις ανοίξουν ώστε οι νεοεισερχόμενοι να ρίξουν τις τιμές. Ένα παράδειγμα που είναι αντιπροσωπευτικό για το πώς οι περιορισμοί μπορούν να έχουν σημαντική επίπτωση στις τιμές των καθημερινών προϊόντων: για τις περισσότερες κατηγορίες τροφίμων που πουλιούνται στα σουπερμάρκετ, οι τιμές τους είναι πιο ψηλές από τις αντίστοιχες μέσες τιμές της Ευρώπης. Τα πρόσφατα σχετικά μέτρα της κυβέρνησης για την απελευθέρωση στον τομέα αυτό ελπίζουμε να αντιμετωπίσει αυτό το θέμα.